

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET
Komisija za državno ureditev

8

Številka: 210-01/17-1/ EPA 2002 -VII
Ljubljana, 12. 6. 2017

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je, na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), sprejela naslednje

P o r o č i l o

k Letnemu poročilu o delu Policije za 2016

Komisija za državno ureditev (v nadaljevanju: komisija) je na 90. seji 7. 6. 2017 obravnavala Letno poročilo o delu Policije za 2016, EPA 2002-VII (v nadaljevanju: letno poročilo), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada RS (v nadaljevanju: predlagatelj).

Komisija **se je seznanila** z letnim poročilom.

* * *

Predlagatelj je predstavil letno poročilo Policije za 2016, ki ga je na podlagi Zakona o organiziranosti in delu v policiji ta dolžna predložiti enkrat letno. Letno poročilo vsebuje rezultate dela, hkrati pa je pripomoček pri usmerjanju Policije same za delo vnaprej pri notranji organizaciji in ugotavljanju določenih pomanjkljivosti. Letno poročilo ima 2 dela, tekstovni in statistični del, iz katerih je mogoče razbrati strukturo kaznivih dejanj in prekrškov, posamezna vsebinska področja in situacijo v posameznih območjih države, prek katere lahko tudi državljani dobijo vpogled v lokalno okolje in varnostno situacijo. Predlagatelj je izpostavil 3 področja, ki so zaznamovala delovanje Policije 2016. V prvem obdobju 2016 so bile še vedno pomembne migracije, pri čemer je slovenska Policija s svojo aktivnostjo zagotovila visoko stopnjo varnosti, kljub kadrovskim težavam in veliki obremenitvi. Po marcu 2016 se je Policija srečevala z ilegalnimi migracijami, ki so se okrepile predvsem v drugi polovici leta in jih je bilo bistveno več kot v predhodnih obdobjih. Drugi segment, ki je zaznamoval leto 2016, je bila policijska stavka, ki je tekla istočasno z migrantsko krizo. Po stavki ima večina policistov boljši socialni položaj, kot so ga imeli pred tem. Tretja - tragična - značilnost pa so bili umori policistov, ki so še dodatno spodbudili zavedanje o pomenu dodatnih zaščitnih sredstev, predvsem pa dobrega usposabljanja policistov, ki je pomembno za njihovo učinkovito in varno delovanje.

Predlagatelj je predstavil nekatere statistike. Odkrivanje gospodarske kriminalitete še naprej ostaja ena od prednostnih nalog Policije (bančništvo, javna pooblastila, zdravstvo, zaščita finančnih interesov EU), prav tako tudi odkrivanje kršenja pravic delavcev in ranljivih skupin. NPU pokriva najbolj zahtevna kazniva dejanja s teh področij. Nadaljuje se upadanje števila kaznivih dejanj, obravnavanih je bilo nekaj več kot 61.000 kaznivih dejanj. Število mrtvih zaradi posledic kaznivih dejanj se je zmanjšalo na 43 (2015 jih je bilo 56). Tudi število

kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete se zmanjšuje, povečala pa se je škoda kot rezultat teh dejanj, preiskovanja pa postajajo vedno bolj zahtevna. Tudi prekrški glede javnega reda in miru se zmanjšujejo, 1 % manj kot 2015; glede na pretekla leta je to zmanjšanje še večje. Razlog za nezadovoljstvo pa je prometna varnost, kjer je sicer prometnih nesreč manj, vendar je število mrtvih večje (2016 130 mrtvih). Posebej se izpostavlja več nesreč na avtocestah, kjer bo prometna policija okrepila svoje vrste. Število pridržanih oseb se je povečalo za 23 %, kjer gre velik delež na račun tujcev, ki so bili pridržani pri ilegalnih prehodih državne meje. Uporaba prisilnih sredstev se je zmanjšala. Bilo je tudi manj pritožb na delo policistov, 2016 v 309 primerih, vendar želi Policija z dodatnimi programi to številko še zmanjšati. Predlagatelj je izpostavil pozitivne premike pri zaposlovanju policistov, 2016 se jih je več na novo zaposlilo, kot jih je odšlo, tudi za naprej Policija načrtuje povečanje kadrovskega načrta, saj se obseg nalog Policije še povečuje, na primer, v prometu. Finančni položaj se je bistveno izboljšal, tako je bilo kupljene nekaj dodatne ključne opreme in nova vozila, s čemer se bo v letu ali dveh bistveno popravil vozni park Policije, kupljena sta bila tudi 2 nova patroljna čolna. Predlagatelj je 2016 ocenil kot uspešno in tudi tragično zaradi izgube sodelavcev.

Predstavniki Policije je dodal še nekaj značilnosti glede tipov kriminalitete, ki najbolj vplivajo na občutek varnosti ljudi. Število tatvin tako upada, nekoliko so v porastu vlomne tatvine. Pozitivno je, da so dejanja, naperjena zoper življenje in telo, v upadanju, njihova značilnost je tudi zelo dobra preiskovanost. V segmentu korupcijskih kaznivih dejanj se je število tipičnih korupcijskih dejanj povečalo na 199 (lani 89), ovadenih je bilo 233 oseb.

* * *

Komisija je uvodoma pohvalila pripravo letnega poročila in izrazila zadovoljstvo, da ima Policija po dolgih letih stagnacije in finančno-kadrovske rezov na razpolago več sredstev za zamenjavo in nakup opreme, vozil in da se tudi kadrovske krepiti. Komisija je poudarila, da je tudi sama v preteklih letih opozarjala na nevarno situacijo in pozivala pristojne, da naj Policiji namenijo več sredstev in izboljšajo finančni položaj zaposlenih. Predlagatelj se je strinjal s člani komisije, da so trendi resnično mnogo boljši tako glede kadra kot tudi financ, vendar je obenem opozoril, da s tem ne smemo biti zadovoljni, saj je Policija velik in zahteven sistem in je zato treba stalno vlagati v ljudi, znanje, opremo in mednarodno sodelovanje. Policiji zaradi nekaj letnega zastoja zaposlovanja od 2008 naprej še vedno grozi kadrovska luknja in šele v naslednjih letih bodo vidni dolgoročni pozitivni trendi.

Člani komisije so izpostavili, da v lokalnem okolju, še bolj kot statistični dokazi, ljudem daje občutek varnosti prisotnost policije na terenu, zato pozdravljajo vsako krepitev takšne ureditve v lokalnem okolju, kot npr. delovanje mobilne policije. Predlagatelj se je strinjal s člani komisije in poudaril, da je prioriteta usmeritev Ministrstva za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) in Policije delo v lokalni skupnosti in tudi zato želijo še okrepiti številčnost policistov, saj bo le tako mogoče usmeriti vodje policijskih okolišev v delo na terenu. Trenutno so zaradi pomanjkanja kadra zaposleni z drugimi nalogami in nimajo dovolj časa za neposredni stik z občani. Policija se zaveda, da je mogoče skozi direktne stike opraviti veliko preventivnega dela, preprečiti različna kazniva dejanja in biti bolj učinkovit. Za večji kontakt z lokalnim okoljem bo Policija kupila še en kombi, ki bo namenjen mobilni enoti policije, delo katere poteka tako, da se po opravljenih nalogah v nekem okolju policisti odpeljejo na naslednjo lokacijo in tam opravijo aktivnosti.

Komisija je ponovno izpostavila pomen stalne helikopterske enote Policije za potrebe nujne medicinske pomoči v Mariboru, ki se ob vsaki zapori štajerske avtoceste izkaže kot edina možna povezava z Ljubljano. Člane komisije je zanimalo, zakaj je helikopterska enota v Mariboru označena kot začasni ukrep in kakšen bo razvoj tega projekta. Predlagatelj je članom komisije pojasnil, da gre v primeru helikopterske nujne medicinske pomoči (v nadaljevanju: HNMP) v bistvu za pilotni projekt, ki je bil namenjen preverjanju možnosti za

vzpostavitev baze v Mariboru. Policija je že pred časom opozorila, da če se bo projekt nadaljeval, tega z obstoječo floto ne bodo mogli več obvladovati, saj je pogojno uporaben samo še 1 helikopter. MNZ je zato opozorilo Ministrstvo za zdravje (v nadaljevanju: MZ), da Policija sama tega projekta ne more urejati in da mora MZ nabaviti najmanj 2 primerna helikopterja za to dejavnost, saj trenutni policijski helikopterji tehničnim predpisom za medicinsko pomoč ne zadostujejo. Policija bo za 2 bazi, v Ljubljani in v Mariboru, potrebovala tudi dodatne pilote in letalske tehnike in zato v MNZ in Policiji upajo na čim prejšnjo odločitev glede projekta. Članom komisije je bilo pojasnjeno, da se čaka na odločitev MZ, ki mora razrešiti nekatera vprašanja, pri čemer je nosilec HNMP lahko MZ, Policija pa daje na razpolago pilote in letalske tehnike.

V razpravi je bilo postavljeno še vprašanje glede uporabe in črpanja evropskih sredstev za izvedbo policijskih nalog in če so bila za postavitev začasnih tehničnih ovir pridobljena sredstva iz evropskih skladov. Predlagatelj je komisiji pojasnil, da je Policija uspešno črpala sredstva iz 2 evropskih skladov - Sklada za azil, migracije in vključevanje in Sklada za notranjo varnost - vendar grede ta sredstva izključno za posamezne projekte, medtem ko je sredstva za nakup začasnih tehničnih ovir zagotovil slovenski proračun.

Zaradi izrazito poslabšane prometne varnosti, še posebej na avtocestah, je bil na komisiji ponovno izpostavljen predlog o potrebi po organiziranju avtocestne policije po vzoru nekaterih drugih držav. Predlagatelj je pojasnil, da posebne enote avtocestne policije ne potrebujemo, saj znotraj Policije deluje specializirana enota za nadzor prometa, ki pa ima trenutno še težave s pomanjkanjem kadra, saj ima zapolnjenih samo 60 % delovnih mest. Policija že kratkoročno načrtuje njeno okrepitev, kar bo omogočilo tudi bolj uspešno delovanje na avtocestah. Avtoceste so sicer specifične glede nadzora prometa, zato bo Policija dopolnila metode dela tako npr. z uporabo ANPR sistema za prepoznavanje registrskih tablic in skupaj z DARS postavila sisteme za sekcijsko merjenje hitrosti na več lokacijah, saj so dosedanje izkušnje pozitivne, promet se je na teh odsekih umiril, ker vozniki vedo, da so nadzorovani. Še naprej bo Policija izvajala tudi kombinacijo represivnih in preventivnih ukrepov za varnejšo vožnjo, nujno pa je hkrati izvajati akcije ozaveščanja voznikov za znižanje hitrosti, vožnjo brez alkohola in podobno. Glede uporabe paralizatorjev, ki je bilo aktualno pred časom, je predlagatelj članom komisije na njihovo vprašanje pojasnil, da je Policija v fazi nakupa paralizatorjev in usposabljanja policistov, ki jih bodo uporabljali.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Rajko Fajt.

Rajko Fajt, l.r.
predsednik